

**Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі
Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Павлодар облысы бойынша
департаментінің 2025 жылғы қызметіндегі сыбайлас жемқорлық
тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша
ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА**

Павлодар қ.

«30» қыркүйек 2026 жыл

1. Кіріспе бөлім

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Павлодар облысы бойынша департаментінің (бұдан әрі – Департамент) қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау (бұдан әрі – СЖТІТ) Департаменттің 2026 жылғы 14 тамыздағы № 60-Ө бұйрығы негізінде жүргізілді.

СЖТІТ жүргізу мерзімі: 2026 жылғы 1 қыркүйектен 30 қыркүйекке дейін.
Талданатын кезең: 2025 жылғы 1 қаңтардан 31 желтоқсанға дейін.

Талдау объектісі: Департаменттің қызметі.

Жұмыс тобының құрамы: Байғожанова К.Б. – басшының орынбасары, жұмыс тобының жетекшісі; Кишкентаева К.М. – табиғи монополияларды және бағаларды реттеу бөлімінің басшысы; Жапарова А.А. – табиғи монополияларды және бағаларды реттеу бөлімінің бас маманы; Мажитова Р.С. – заңнаманың сақталуын бақылау, талап-арыз және ұйымдастыру жұмысы бөлімінің бас маманы.

Талдау барысында: құқықтық актілер мен ішкі құжаттар; ведомстволық статистикалық есептілік; ақпараттық жүйелердің деректері; сот актілері; тексерулер мен бақылау іс-шараларының материалдары; сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері; жеке және заңды тұлғалардың өтініштері; қызметкерлерді жауапкершілікке тарту туралы мәліметтер; бұрын жүргізілген талдаулардың нәтижелері; бұқаралық ақпарат құралдары мен интернет-ресурстардағы жарияланымдар; заңнамамен тыйым салынбаған өзге де мәліметтер пайдаланылды.

Талдау шеңберінде Департаменттің қызметін реттейтін 7 құқықтық акт және 565 ішкі құжат зерделенді. Нормалар құқықтық олқылықтардың, қайшылықтардың, заңи-лингвистикалық айқын еместіктің, дискрециялық өкілеттіктердің кеңдігінің, міндеттің орнына құқық белгілеудің, артық әкімшілік кедергілердің, функцияларды, міндеттерді, құқықтар мен жауапкершілікті тиісінше айқындамаудың, сондай-ақ өзге де сыбайлас жемқорлық факторларының болуына қатысты бағаланды.

Көрсетілген құжаттарды, нормаларды зерделеу нәтижелері бойынша шешімдерді еркін қабылдауға, жекелеген жеке немесе заңды тұлғаларға негізсіз артықшылықтар беруге немесе лауазымды тұлғалардың өзге де құқыққа сыйымсыз қалауы үшін жағдай жасайтын нормалар анықталған жоқ.

Қорытынды: осы бағыт бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

2. Департамент қызметінің қысқаша сипаттамасы

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Департаменттің штат саны 9 бірлікті, нақты саны – 9 адамды, бос лауазымдар саны – 0 бірлікті құрады.

2025 жылы Департамент белгіленген құзыреті шегінде табиғи монополиялар салаларында мемлекеттік реттеу және бақылау функцияларын жүзеге асырды. Реттелетін табиғи монополиялар субъектілерінің саны – 53, реттелетін қызметтер саны – 93.

Талданатын кезеңде тарифтік реттеу бойынша 217 өтінім/материал қаралды, 109 шешім қабылданды, 40 жария тындау өткізілді, бақылау іс-шаралары (ТМС тексерулері) – 8, жеке және заңды тұлғалардың 303 өтініші қаралды, 18 әкімшілік іс жүргізу қозғалды, 5 нұсқама шығарылды.

3. 1-бөлім. Құқықтық актілердегі және ішкі құжаттардағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдері

Осы бағыт шеңберінде Департаменттің қызметін реттейтін құқықтық актілер мен ішкі құжаттардың тізбесі қалыптастырылып, зерделенді. Барлығы 572 құжат, оның ішінде 7 нормативтік құқықтық акт және 565 ішкі құжат талданды.

Талдау барысында:

1. Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңы;
2. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 19 қарашадағы № 90 бұйрығымен бекітілген Тарифтерді қалыптастыру қағидалары;
3. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 13 тамыздағы № 73 бұйрығымен бекітілген Табиғи монополиялар субъектілерінің қызметін жүзеге асыру қағидалары;
4. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 18 сәуірдегі № 26 бұйрығымен бекітілген Реттелетін қызметтердің тізбесі;
5. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2017 жылғы 1 ақпандағы № 36 бұйрығымен бекітілген Қоғамдық маңызы бар нарықтарда баға белгілеу қағидалары;
6. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 24 маусымдағы № 58 бұйрығымен бекітілген Реттелетін қызметтердің үлгілік шарттары;
7. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2021 жылғы 6 қаңтардағы № 3 бұйрығымен бекітілген Табиғи монополиялар субъектілерінің қызметкерлерінің іс-әрекеттерінің нақты тәртібі бар қызметтер көрсетудің үлгілік регламенттері.
8. Талдау нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4. 2-бөлім. Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдері

4.1. Персоналды басқару

Штат – 9; нақты саны – 9; бос орындар – 0; өткізілген конкурстар – 1; конкурстар қорытындысы бойынша тағайындалғандар – 1; заңда көзделген жағдайларда конкурстан тыс ауыстырулар/тағайындаулар – 0; тәртіптік жазалар

– 2; мерзімінен бұрын алынғаны – 1; көтермелеулер – 8; оқытудан/біліктілігін арттырудан өткендер – 4.

Лауазымдарға іріктеу және тағайындау тәртібінің, біліктілік талаптарының сақталуы, тәртіптік жауапкершілік пен көтермелеу шараларын қолдану, оқудан өту, сондай-ақ мемлекеттік қызметке байланысты шектеулер мәселелері зерделенді.

Негізсіз тағайындау, жекелеген кандидаттарға артықшылық жағдайлар жасау, көтермелеу немесе тәртіптік жауапкершілік шараларын ашық емес қолдану фактілері анықталған жоқ.

Қорытынды: персоналды басқару саласында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.2. Мүдделер қақтығысының алдын алу және реттеу

Мүдделер қақтығысының болуы мүмкін екендігі туралы фактілер/хабарламалар саны – 0; сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді бұзу фактілері – 0.

2025 жылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулердің сақталуы жөніндегі құжаттар мен практика, сондай-ақ лауазымдық өкілеттіктерді іске асыру кезінде мүдделер қақтығысының алдын алу бойынша шаралар зерделенді.

Әдеп жөніндегі уәкілетті тұлға тоқсан сайын мүдделер қақтығысына мониторинг жүргізеді.

Реттелмеген мүдделер қақтығысы болған кезде лауазымды тұлғалардың шешім қабылдау фактілері анықталған жоқ.

Қорытынды: осы бағыт бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.3. Мемлекеттік қызметтер көрсету

Талданатын кезеңде Департаментпен 30 мемлекеттік қызмет көрсетілді. Қызмет көрсету мерзімдерін бұзу – 0, бас тартулар – 0, мемлекеттік қызметтердің сапасына шағымдар – 0.

Заңнамада көзделмеген құжаттарды талап ету, рәсімдерді негізсіз созу, талаптарды іріктеп қолдану немесе салыстырмалы жағдайлар үшін әртүрлі жағдайлар жасау фактілері анықталған жоқ.

Қорытынды: мемлекеттік қызметтер көрсету кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.4. Бақылау функцияларын іске асыру

2025 жылы жоспардан тыс тексерулер – 8 жүргізілді; бұзушылықтар – 5 анықталды; 5 нұсқама берілді; әкімшілік жауапкершілікке – 18 тұлға тартылды (5 – тексеру нәтижелері бойынша, 13 – тексеру жүргізбестен, Қазақстан Республикасының ӘҚБтК-не сәйкес белгіленген фактілер болған кезде); жоғары тұрған орган/сот тарапынан нәтижелердің күші жойылған жоқ – 0; мерзімдерді бұзу – 0.

Талдау барысында бақылау іс-шараларын жүргізу негіздері, мерзімдер мен рәсімдердің сақталуы, материалдарды орындаушылар арасында бөлу, анықталған фактілерді құжаттаудың толықтығы, ден қою шараларын қолдану және қабылданған шешімдердің күшін жою себептері зерделенді.

Бақылау объектілерін негізсіз таңдау, талаптарды іріктеп қолдану, бұзушылықтарды жасыру, көзделген ден қою шараларын қабылдамау немесе тексерушілердің бақылау объектілерімен аффилирленуі фактілері анықталған жоқ.

Қорытынды: бақылау функцияларын іске асыру кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.5. Бюджеттік және қаржылық қаражаттарды игеру және бөлу

Жоспарланған шығыстардың негізділігін, қажеттілік есептерінің болуын, шығыстардың Департамент функцияларына сәйкестігін, сондай-ақ бюджет қаражатын нақты игеруді талдау жүргізілген жоқ, өйткені аталған функциялар Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитетінің орталық аппараты тарапынан орталықтандырылған түрде жүзеге асырылады.

Қорытынды: сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.6. Мемлекеттік сатып алулар

Сатып алуды жоспарлау, сатып алу тәсілдерін таңдау, техникалық ерекшеліктер, шарттардың орындалуы, өнім берушілерге жауапкершілік шараларын қолдану және ықтимал аффилирленуді зерделеу жүргізілген жоқ, өйткені аталған функциялар Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитетінің орталық аппараты тарапынан орталықтандырылған түрде жүзеге асырылады.

Қорытынды: сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.7. Бюджеттік жоспарлау

2025 жылға арналған бюджеттік өтінімді Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитетінің орталық аппараты орталықтандырылған түрде қалыптастырады. Тиісті өтінімдер Департаментпен материалдық-техникалық қамтамасыз ету қажеттіліктеріне қарай уақтылы жіберіледі.

Қорытынды: сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.8. Жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасу

2025 жылдың өткен кезеңінде Департамент жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасқан жоқ.

Қорытынды: сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.9. Цифрлық жүйелерді әзірлеу және пайдалану

Департамент өз функцияларын іске асыру кезінде ОДО, ЕРАП, ЕРСОП, «Әділет» АҚЖ, сот кабинеті, «Е-Өтініш» АҚЖ, «Е-Қызмет» АҚЖ, «Е-лицензиялау» АҚЖ, «Е-лицензиялау рұқсат беру құжаттары» АҚЖ, «Монополист базасы» АҚЖ, «Битрикс» ақпараттық жүйелерін пайдаланады.

Материалдарды тіркеу және бөлу тәртібі, цифрлық іздің болуы, мерзімдердің сақталуы, деректерді қолмен түзету және техникалық ақаулар жағдайлары талданды.

Қолмен түзету/стандартты цифрлық процестен ауытқудың анықталған жағдайларының саны – 0, техникалық ақаулар – 0.

Деректерді рұқсатсыз өзгерту, материалдарды негізсіз қолмен бөлу немесе белгіленген цифрлық процестен тыс шешім қабылдау фактілері анықталған жоқ.

Қорытынды: сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.10. Өтініштерді қарау және мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл

Барлығы 345 өтініш келіп түсті, оның ішінде өтініштер – 192, шағымдар – 5, ұсыныстар – 3, өзге де (хабарлама, сұрау салу, пікір) – 145; мерзімдерді бұзу – 0; шағымдар бойынша күшін жойған/өзгертілген шешімдер – 0.

Өтініштерді тіркеу және бөлу, мерзімдерді сақтау, қараудың толықтығы мен объективтілігі, жауаптардың уәжділігі, қайталама өтініштер мен қабылданған шешімдерге шағымдану себептері зерделенді.

Өтініштерді іріктеп қарау, рәсімдерді негізсіз жеделдету немесе созу, жекелеген өтініш берушілерге артықшылықтар беру фактілері анықталған жоқ.

Қорытынды: сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.11. Қызметтің ашықтығы мен жариялылығын қамтамасыз ету

40 жария тыңдау өткізілді; жұртшылықпен 9 пресс-тур өткізілді; интернет-ресурстарда 423 материал орналастырылды; БАҚ-тан 2 сұрау салу түсті; жариялау мерзімдерін/толықтығын бұзу – 0.

Шешімдер қабылдау кезінде ашықтық пен жариялылық талаптарының сақталуы, мүдделі тұлғалар үшін ақпараттың қолжетімділігі, сондай-ақ Департамент қызметкерлерінің реттелетін субъектілермен өзара іс-қимылын құжаттау талданды.

Жариялануға жататын ақпаратқа қолжетімділікті шектеу, жекелеген субъектілерге негіз барысында мемлекеттік қызметшілерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың негізгі талаптары, мүдделер қақтығысының алдын алу мәселелері, мемлекеттік қызметшілер үшін белгісіз ақпараттық немесе рәсімдік артықшылықтар беру фактілері анықталған жоқ.

Қорытынды: сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

4.12. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жұмысын ұйымдастыру

2025 жылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу және қызметтік әдеп талаптарын сақтау жөніндегі іс-шараларды іске асыру шеңберінде 20 іс-шара өткізілді.

Жүргізілген жұмыс барысында мемлекеттік қызметшілерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың негізгі талаптары, мүдделер қақтығысының алдын алу мәселелері, мемлекеттік қызметшілер үшін белгіленген шектеулер мен тыйымдарды сақтау, сондай-ақ қызметтік әдеп нормалары мен мінез-құлық қағидалары түсіндірілді.

Іс-шараларға 9 мемлекеттік қызметші қатысты. Жүргізілген жұмыс мемлекеттік қызметшілердің құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы сауаттылық деңгейін арттыруға, сыбайлас жемқорлық көріністеріне төзбеушілік қатынасын қалыптастыруға, сондай-ақ мемлекеттік қызмет және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнама талаптарының бұзылуының алдын алуға бағытталды.

Адалдық, ашықтық, жауапкершілік қағида-тарын сақтау және қызметтік жағдайын жеке мақсаттарда пайдалануға жол бермеу мәселелеріне ерекше назар аударылды.

Қорытынды: сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

5. Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жиынтық бағалау

2025 жылға Департаменттің қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша құқықтық актілер, ішкі құжаттар және ұйымдастырушылық-басқарушылық және салалық функцияларды іске асырудың нақты практикасы зерделенді.

Зерделенген материалдар мен мәліметтер негізінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасау мүмкіндігін туғызатын себептер мен жағдайлардың бар екендігін куәландыратын фактілер анықталған жоқ.

Бұл ретте профилактикалық жұмысты одан әрі жетілдіру мақсатында сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулердің сақталуына, мүдделер қақтығысының алдын алуға және реттеуге, бақылау және әкімшілік рәсімдердің ашықтығына, өтініштерді қарауға, мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыруға және бұрын қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралардың орындалуына жүйелі бақылауды жалғастыру ұсынылады.

Талдау қорытындысы бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бейім лауазымдар тізбесі қосымшаға сәйкес қалыптастырылды.

6. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бейім лауазымдар тізбесі

СЖТІТ қорытындысы бойынша функционалдық міндеттері сыбайлас жемқорлыққа жоғары бейімділікпен байланысты лауазымдар айқындалды.

№	Лауазымы	Сыбайлас жемқорлыққа бейім функция / өкілеттік	Байланысты тәуекел	Тәуекел деңгейі
1	Департамент басшысы	Департаменттің табиғи монополиялар салаларындағы қызметін мемлекеттік реттеу және бақылау саясатын қалыптастыру және іске асыру, реттелетін нарықтарда баға белгілеуді мемлекеттік реттеу және бақылау жөніндегі қызметіне басшылық ету және үйлестіру. Еңбек жағдайларын	Мүдделер қақтығысы. Лауазымдық өкілеттіктерді асыруға/теріс пайдалануға байланысты тәуекелдер. Жеке мәселелерді шешу кезінде өзінің лауазымдық өкілеттіктерін пайдалану. «Ыңғайлы» немесе «ыңғайсыз» еңбек жағдайларын жасау, қызмет бойынша тиесілі игіліктерді (материалдық көтермелеулерді,	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейі – елеусіз

		жасау, қызмет бойынша жоғарылату	демалыстарды және басқаларды іріктеп беру, тәртіптік жазаларды негізсіз қолдану, қызмет бойынша жоғарылату кезінде меритократия қағидатын сақтамау мүмкіндігі	
2	Департамент басшысының орынбасары	Департамент басшысы болмаған кезеңге ауыстырылуы	Лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдаланумен/асыра пайдаланумен байланысты тәуекелдер. Жеке мәселелерді шешуде өзінің лауазымдық өкілеттіктерін пайдалану	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейі – елеусіз
3	Табиғи монополияларды және бағаларды реттеу бөлімінің басшысы	Табиғи монополиялар субъектілерінің тарифтерін өтінімдерді қарау. Табиғи монополиялар субъектілерінің бекітілген тарифтік сметалар мен инвестициялық бағдарламаларының орындалуы жөніндегі есептерді қарау. Табиғи монополиялар субъектілерінің реттелетін көрсетілетін қызметтеріне уақытша өтемдік тарифті бекіту. Қоғамдық маңызы бар нарықтар субъектілері өткізетін тауарларға (жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) шекті бағаларды келісу. Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау	Табиғи монополиялар субъектілерінің өтінімдерін формальды негіздер бойынша қабылдамау, заңнамада көзделмеген құжаттарды талап ету, қарау мерзімдерін «кешіктіру», заңсыз бас тарту мүмкіндігі. Өтініштерді қарау мерзімдерін «кейінге қалдыру», қосымша құжаттарды талап ету	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейі – елеусіз
4	Табиғи монополияларды және бағаларды реттеу бөлімінің	Бөлім басшысының ол болмаған кезеңге ауыстырылуы	Лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдаланумен/теріспайдаланумен байланысты тәуекелдер. Жеке мәселелерді шешуде	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейі – елеусіз

	бас маманы		өзінің лауазымдық өкілеттіктерін пайдалану	
5	Заңнаманың сақталуын бақылау, талап-арыз және ұйымдастыру жұмысы бөлімінің басшысы	Бақылау және қадағалау объектілерінің тізбесін қалыптастыру, келісу және бекіту. Тексерулер жүргізу. Заңнаманың сақталуына бақылау жүргізу. Әкімшілік құқық бұзушылық туралы істі қозғау және қарау. Әкімшілік сот ісін жүргізуге қатысу. Әкімшілік жаза орындалуын қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдау. Мемлекеттік қызметтер көрсету кезінде рұқсаттар беру (лицензиялауды қоса алғанда). Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау	Тексерулерден «алыстату» немесе олардың санын көбейту мүмкіндігі. Бұзушылықтарды жасыру мүмкіндігі. Хаттамада қателер жіберу немесе өндірісті тоқтату арқылы жауапкершіліктен «алыстату» мүмкіндігі. Бастапқы позициядан бас тарту мүмкіндігі. Жазаны орындау бойынша әрекетсіздік және шаралар қолданбай мүмкіндігі. Ресми негіздер бойынша өтінішті қабылдамау, көзделмеген құжаттарды талап ету, қарау мерзімдерін «кешіктіру», нәтижені беруден заңсыз бас тарту мүмкіндігі. Өтініштерді қарау мерзімдерін «кейінге қалдыру», қосымша құжаттарды талап ету.	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейі – елеусіз
6	Заңнаманың сақталуын бақылау, талап-арыз және ұйымдастыру жұмысы бөлімінің бас маманы	Бөлім басшысының ол болмаған кезеңге ауыстырылуы	Лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдаланумен/асырапайдаланумен байланысты тәуекелдер. Жеке мәселелерді шешуде өзінің лауазымдық өкілеттіктерін пайдалану	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейі – елеусіз

Жұмыс тобының жетекшісі: Байгожанова К.Б.

Жұмыс тобының мүшелері:

 Кишкентаева К.М.

 Жапарова А.А.

 Мажитова Р.С.

Аналитикалық анықтамаға қол қойылған күн: «30» қыркүйек 2026 жыл.